

**Siuntio
Sjundea**

**Plan för jämställdhet och likabehandling
för förskoleundervisningen och den
grundläggande utbildningen i Sjundea
kommun 2020-23**

Innehåll

Bakgrund.....	3
Lagstiftning angående jämställdhet och likabehandling	3
Sjundeå kommuns jämställdhetsarbete för likabehandling i förskoleutbildning och grundläggande utbildning.....	4
Aleksis Kiven koulun ja suomenkielisen esiopetuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma	5
Plan för jämställdhet och likabehandling i Sjundeå svenska skola och förskola.....	6

Bakgrund

Denna plan fungerar som grund till att främja jämställdhets- och likabehandlingsarbete för Sjundeås förskoleundervisning och grundläggande utbildning. Förskoleundervisningens och den grundläggande utbildningens plan för jämställdhet och likabehandling uppdateras minst var tredje år. Den föregående planen för jämställdhet och likabehandling för förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen i Sjundeå är från år 2017 och den har fungerat som grund när man utvärderar förverkligande av åtgärder och resultat i den.

Denna plan kompletteras av Sjundeå kommuns plan för jämställdhet och likabehandling (FGE 17.09.2018 § 180 bilaga 3) läroplanen för förskoleundervisning och grundläggande utbildning samt elevvårdsplanen för förskoleundervisning och grundläggande utbildning. I planen förbinder man sig att främja jämställdhet och likabehandling samt förebygga diskriminering i all verksamhet.

Lagstiftning angående jämställdhet och likabehandling

Syftet med lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män är att förebygga diskriminering på grund av kön och främja jämställdheten mellan kvinnor och män samt förbättra kvinnans ställning särskilt i arbetslivet. Lagen syftar också till att förebygga diskriminering på grund av könsidentitet eller könsuttryck. (Lag om jämställdhet mellan kvinnor och män 1§)

Enligt lagen skall utbildningsanordnaren se till att flickor och pojkar samt kvinnor och män har lika möjlighet till utbildning och avancemang inom yrket samt att undervisningen, forskningen och läromedlen stöder syftet med jämställdhetslagen. Vid utbildning och undervisning ska jämställdhet främjas med hänsyn till barnens ålder och mognad. (Lag om jämställdhet mellan kvinnor och män 5 §)

Utbildningsanordnaren skall på ett målinriktat och planmässigt sätt förebygga diskriminering på grund av könsuttryck eller kön. (Lag om jämställdhet mellan kvinnor och män 6 §)

Likabehandling utvidgar begreppet jämställdhet. Likabehandling betyder enligt sjätte paragrafen i grundlagen att alla medborgare behandlas jämlikt, att alla är lika inför lagen och ingen utan godtagbart skäl får särbehandlas på grund av hans eller hennes person. (Grundlagen 6 §)

Diskrimineringslagen (8 §) förbjuder diskriminering på grund av ålder, ursprung, nationalitet, språk, religion, övertygelse, åsikt, politisk verksamhet, fackföreningsverksamhet, familjeförhållanden, hälsotillstånd, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller någon annan omständighet som gäller den enskilde som person.

Syftet med diskrimineringslagen är att främja likabehandling och förebygga diskriminering samt att effektivisera rättssäkerheten för den som utsatts för diskriminering. (Diskrimineringslag 1 §)

Enligt diskrimineringslagen är diskriminering till exempel:

- *Direkt diskriminering* som förekommer när någon på grund av förbjudna diskrimineringsgrunderna behandlas på ett ofördelaktigare sätt än någon annan (10 §).
- *Indirekt diskriminering* när regler, kriterier eller förfaringssätt som framstår som jämlika kan komma att missgynna någon eller några (13 §).
- *Trakasserier*, när en persons människovärde kränks med någon av de förbjudna diskrimineringsgrunder genom att skapa en stämning som gör att personen förnedras eller förödmjukas eller som är hotfull, fientlig eller aggressiv gentemot honom eller henne (14 §).
- *Förneka rimliga anpassningar*, när utbildningsanordnare förnekar att göra sådana ändamålsenliga och rimliga anpassningar som behövs för att göra det möjligt för personer med funktionsnedsättning att på lika villkor som andra få utbildning (15 §).
- *Order eller anvisningar om att diskriminera*, när till exempel en lärare antyder till elever att de inte ska leka med en viss person i gruppen (8§).

Sådan proportionerlig särbehandling som syftar till att främja faktisk likabehandling eller att förhindra eller undanröja olägenheter som beror på diskriminering är inte diskriminering. (Diskrimineringslagen 9 §)

Enligt diskrimineringslagen (6§) skall utbildningsanordnaren bedöma hur likabehandling uppnås i deras verksamhet och vidta åtgärder som behövs för att främja likabehandling och se till att läroanstalten har en plan för de åtgärder som behövs för att främja likabehandling.

Sjundeå kommuns jämställdhetsarbete för likabehandling i förskoleutbildning och grundläggande utbildning

I förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen ska man bedöma hur jämställdheten och likabehandlingen uppnås. Vid bedömningen tillämpas kvalitetskriterierna för förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen. Den funktionella jämställdhetsplanen och planen för likabehandling görs upp och uppdateras i samarbete med personalen och eleverna. Eleverna ska delta i planeringsarbetet med beaktande av barnets ålder och mognad. Utbildningsanordnaren ska utreda hur eleverna upplever att jämställdhet och likabehandling har förverkligats i den egna skolan.

Motsatsen till jämställdhet är ojämställdhet och ojämställd behandling är diskriminering. Lika behandling garanterar dock inte alltid att jämställdhet förverkligas eftersom människors egenskaper och möjligheter är olika. Att främja jämställdhet förutsätter att ojämlikheter som beror på diskriminering elimineras. Diskriminering är, om en person eller en grupp på grund av någon egenskap behandlas olika än andra utan att behandlingen har godtagbar berättigande.

Diskriminering kan vara avsiktligt eller oavsiktligt. Den kan vara planenligt eller avvägt eller den kan bero på seder eller praxis som inte har fästs uppmärksamhet till. Man är till exempel van att tala eller agera på ett sätt som kränker, nedvärderar eller exkluderar andra.

Många olika slags praxis och strukturer kan upprätthålla och skapa ojämställdhet. Därför ska all praxis, verksamhets sätt och läromaterial inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen utvärderas ur jämställdhets- och likabehandlingssynpunkten.

Mål med planering av jämställdhets- och likabehandlingsarbetet är att identifiera diskriminering och ingripa i den samt utvärdera hur verksamhet och praxis inverkar jämställdheten, att förverkliga åtgärder som främjar jämställdhet och att öka inklusion.

Denna plan kompletteras årligen i enhetsspecifika verksamhetsplaner och utvärderas i verksamhetsberättelser.

Aleksis Kiven koulun ja suomenkielisen esiopetuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Selvitys oppilaitoksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteesta

Selvitys oppilaitoksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteesta on tehty oppilaskyselyn ja henkilöstökyselyn avulla maaliskuussa 2020. Huoltajilla on ollut mahdollisuus kertoa näkemyksensä asiasta.

Tarvittavat toimenpiteet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi

- Oppilaskunnalle annetaan tiedoksi oppilaskyselyn tulokset. Oppilaskuntaa pyydetään kommentoimaan tuloksia ja ehdottamaan toimenpiteitä tulosten pohjalta. Toimenpide-ehdotukset annetaan tiedoksi koulun johtoryhmälle ja esiopetuksen henkilöstölle.
- Henkilöstökyselyn tulokset annetaan kommentoitavaksi henkilökuntatiimeille. Tiimit antavat toimenpide-ehdotukset koulun johtoryhmälle ja esiopetuksen henkilöstölle.
- Koulun johtoryhmä ja esiopetuksen henkilöstö linjaavat tarvittavia toimenpiteitä oppilaiden ja henkilökunnan ehdotusten pohjalta. Toimenpiteet kirjataan lukuvuosittain koulun ja esiopetuksen toimintasuunnitelmaan.
- Koulussa ja esiopetuksessa vietetään rasismia vastaan viikkoa joka vuosi. Teemaviikolla pidetään tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyviä oppitunteja eri aineissa.

Arvio aikaisempaan tasa-arvosuunnitelmaan sisältyneiden toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista

Seuraavat toimenpiteet ovat toteutuneet:

- On puututtu eriarvoiseen kohteluun ja on saatettu kaikkien tietoon kenelle kertoa, jos tulee kohdelluksi tasa-arvon tai yhdenvertaisuuden vastaisesti.
- Yhteisissä linjauksissa ja päätöksenteossa on huolehdittu tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisesta.
- On tehty paljon työtä kiusaamisen vähentämiseksi ja ehkäisemiseksi. Käytössä on erilaisia kiusaamista ehkäiseviä toimintamalleja.
- Oppilaat ovat osallistuneet tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöhön esimerkiksi osallistumalla rasismia vastaan viikon toteutukseen.
- Oppilaskunnan toiminnassa huomioidaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen.

Plan för jämställdhet och likabehandling i Sjundeå svenska skola och förskola

Sjundeå svenska skola och förskola följer den plan för jämställdhet och likabehandling som är uppgjord för skolorna i Sjundeå kommun. Enligt den planen ska varje skola och förskola reda ut hur eleverna upplever att jämställdhet och likabehandling förverkligats i den egna skolan. Vårdnadshavarna har haft möjlighet att kommentera planen.

En förfrågan kring jämställdhet och likabehandling gjordes i Sjundeå svenska skola i marsmånad 2020. Förfrågan gjordes både bland elever och bland skolans personal. Skolans ledningsgrupp har bearbetat resultaten av förfrågan samt delgett personalen om dessa. Skolans elevkår har tagit del av de resultat som berör eleverna.

Ur resultaten framkom främst att temat är ganska främmande för eleverna, många elever hade svarat vet inte på de flesta frågor. Detta även om skolan jobbar mycket kring detta tema på olika sätt.

Sådant som vi behöver fokusera på samt lägga in i skolans och förskolans verksamhetsplan:

- Klargöra för eleverna vad jämställdhet och likabehandling innebär.
- Vara klara med vad vi förväntar oss av varandra.
- Vara konsekventa och ta i tu med beteende som vi inte i godkänner.
- Göra upp klara riktlinjer som vi alla följer.
- Personalen kommer ihåg att vi hela tiden fungerar som förebilder. Vi lägger fokus på hur vi behandlar varandra och hur vi talar om andra.